

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE**

**PROGRAM POTPORE ZA UNAPRJEĐENJE UZGOJA
IZVORNIH PASMINA PERADI
ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2026. GODINE**

Zagreb, veljača 2024. godine

1. UVOD

Uzgoj izvornih pasmina domaćih životinja, među kojima i izvornih pasmina peradi od iznimnog je značaja za Republiku Hrvatsku. Temelj uzgoja je kontinuirana provedba uzgojno-seleksijskog rada u cilju uzgoja novih generacija životinja poboljšanih proizvodnih osobina. Izvorne pasmine uz tradicijsku i proizvodnu vrijednost, značajne su i sa stajališta očuvanja genotipova životinja koje su prilagođene promjenjivim okolišnim uvjetima.

U Republici Hrvatskoj priznate su i uzgajaju se četiri izvorne pasmine peradi, kokoš hrvatica, posavska kukmasta kokoš, križevačka kukmica i zagorski puran. Nacionalni uzgoj peradi čini oko 11 milijuna kljunova, od čega je 3.436 uzgojno valjanih kljunova kokoši hrvaticice i 2.849 uzgojno valjanih kljunova zagorskog purana koji sudjeluju u provedbi uzgojnih programa koji podrazumijeva plansko vođenje uzgoja, izbjegavanje uzgoja u srodstvu i pojave genetskih anomalija, te stvaranje jedinki veće proizvodne učinkovitosti. U provedbi uzgojnog programa sudjeluju i uzgojno valjani kljunovi novopriznatih izvornih pasmina posavske kukmaste kokoši i križevačke kukmice. Uz poboljšanje proizvodnih svojstava primarni cilj provedbe uzgojnih programa izvornih pasmina je i očuvanje pasmine uz povećanje broja uzgojno valjanih jedinki.

Provedba uzgojno-seleksijskog rada za izvorne pasmine peradi propisana je odobrenim uzgojnim programima kojih je nositelj priznato uzgojno udruženje.

Uzgojno valjanu populaciju izvornih pasmina peradi koja sudjeluje u provedbi uzgojnih programa čine muški i ženski rasplodni kljunovi, poželjnih osobina koje se prate u sustavima kontrole proizvodnosti. Uzgoj uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi odvija se u matičnim jatima uz omjer muških i ženskih jedinki sukladno uzgojnim programima. Veličina jata ograničena je na manji broj jedinki radi mogućnosti bolje kontrole proizvodnih svojstava. Jedan uzgajivač može imati više matičnih jata uz uvjet osiguravanja odvojenog držanja po jatima u vrijeme parenja, nesenja rasplodnih jaja i uzgoja podmlatka te obvezu osiguravanja i održavanja higijenskih uvjeta i biosigurnosnih mjera u objektima i lokacijama na kojima se drži perad. Uzgajivači za svako matično jato izvornih pasmina vode zaseban Očevidnik u koji se upisuju podaci o praćenim proizvodnim odlikama jata tijekom jedne kalendarske godine.

Proizvodni podatci nakon obrade unose se u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi.

Sudjelovanjem u provedbi uzgojnih programa, ulaganjem dodatnog vremena i rada, uzgajivači izravno utječu na uspješnost njegove provedbe, odnosno postizanje zadanih ciljeva i očuvanje populacija izvornih pasmina peradi.

U okviru ovoga Programa, potpora se dodjeljuje za poticanje uzgoja uzgojno valjanih kljunova zagorskog purana, kokoši hrvaticice, posavske kukmaste kokoši i križevačke kukmice. Provedbom Programa omogućiti će se povećanje broja uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi, poboljšanje proizvodnih osobina te potaknuti interes kod novih uzgajivača za uzgojem ovih izvornih pasmina. Istovremeno, provedba Programa potaknut će jačanje gospodarske konkurentnosti uzgoja izvornih pasmina peradi te poboljšanje statusa poljoprivrednika u vrijednosnom lancu.

2. PRAVNA OSNOVA

Program se donosi se na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21 i 152/22) (u daljnjem tekstu: Zakon o poljoprivredi).

Potpora iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na

potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2022/2046 od 24. listopada 2022. o izmjeni priloga Uredbi (EU) br. 1408/2013 radi njihove prilagodbe kako bi se uzele u obzir odredbe Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njegova Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj (SL L 275/25, 25.10.2022.).

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u razdoblju od 2024. do 2026. godine, odnosno od dana donošenja Programa do 31. prosinca 2026. godine.

4. CILJEVI PROGRAMA

Provedbom ovoga Programa ispunit će se sljedeći ciljevi:

- unaprjeđenje provedbe uzgojnih programa za izvorne pasmina peradi
- povećanje broja uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi
- povećanje proizvodnosti po uzgojno valjanoj jedinki
- poticanje gospodarske konkurentnosti uzgoja izvornih pasmina peradi i
- poboljšanje statusa poljoprivrednika u vrijednosnom lancu.

5. KORISNICI

Korisnici potpore iz ovog Programa su poljoprivrednici u smislu članka 3. stavka 1. točke a. Zakona o poljoprivredi upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji sudjeluju u provedbi odobrenih uzgojnih programa za izvorne pasmine peradi.

6. PRIHVATLJIVI KLJUNOVI

Potpore za unaprjeđenje uzgoja izvornih pasmina peradi dodjeljuje se za sufinanciranje uzgoja uzgojno valjanih rasplodnih muških i ženskih kljunova zagorskog purana, kokoši hrvaticice, posavske kukmaste kokoši i križevačke kukmice upisanih u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi koja se nalaze na poljoprivrednom gospodarstvu korisnika na dan 15. listopada u godini podnošenja zahtjeva za potporu.

Korisnici su dužni za svako matično jato voditi zaseban Očevidnik, a proizvodne podatke iz Očevidnika nakon obrade Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu unosi u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi.

Jedinični iznos potpore po kljunu utvrđuje se temeljem ukupnog broja prihvatljivih kljunova za potporu i visine sredstava predviđenih Programom, pri čemu jedinični iznos potpore ne može biti veći od:

- 15 EUR po prihvatljivom kljunu zagorskog purana

- 6 EUR po prihvatljivom kljunu kokoši hrvatice, posavske kukmaste kokoši i križevačke kukmice

7. FINACIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Ukupna financijska sredstva za provedbu Programa iznose 200.100,00 eura za trogodišnje razdoblje i osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu unutar financijskog plana Ministarstva poljoprivrede, na stavci T820072 Izvanredne mjere pomoći u poljoprivredi, odnosno 66.700,00 eura po godini provedbe.

8. PROVEDBA PROGRAMA

Provedba Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Pravilnikom će se propisati uvjeti prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.